

Alueellisen jätehuoltolautakunnan vuosikertomus 2023

Alueellinen jätehuoltolautakunta toimii jätelain (646/2011) 23 §:n mukaisena kuntien yhteisenä jätehuoltoviranomaisena. Jätehuollon yksikkö Tampereen kaupungilla vastaa alueelliselle jätehuoltolautakunnalle osoitettujen tehtävien valmistelusta ja päätösten toimeenpanosta.

Yhteistoiminta-alueeseen kuuluu 17 Pirkanmaan kuntaa: Hämeenkyrö, Ikaalinen, Juupajoki, Kangasala, Lempäälä, Mänttä-Vilppula, Nokia, Orivesi, Parkano, Pirkkala, Pälkäne, Ruovesi, Sastamala (entisten Mouhijärven ja Suodenniemen osalta), Tampere, Vesilahti, Virrat ja Ylöjärvi. Toimialueella on noin 470 000 asukasta ja noin 39 500 vapaa-ajan asuntoa. Tampereen kaupunki toimii jätehuollon yhteistoiminta-alueen isäntäkuntana.

Kuva 1 Jätehuoltoviranomaisen toiminta-alue

Jätehuoltoviranomaisen tehtävät määritellään jätelaissa. Jätehuoltoviranomainen päättää jätehuollon järjestämisen yleisistä periaatteista kuten esimerkiksi jätetaksasta, jätteenkuljetusjärjestelmästä ja jätehuoltomääräyksistä. Lisäksi jätehuoltoviranomainen käsittelee anomukset jätehuoltomääräyksistä poikkeamiseksi ja jätemaksun määräämiseksi taksasta poiketen. Jätehuoltoviranomainen myös seuraa aktiivisesti jätelainsäädännön ja kunnallisten jätehuoltomääräysten toteutumista toimialueellaan.

Jätehuoltoviranomaisen toiminnalla luodaan edellytykset ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavalle ja asiakkaita monipuolisesti palvelevalle jätehuoltojärjestelmälle. Toiminnalla turvataan lisäksi tehokas ja yhdenmukainen viranomaispäätöksenteko yhteistoiminta-alueella. Jätehuoltoviranomainen huolehtii, että yhteistoiminta-alueen kuntien, ympäristönsuojeluviranomaisten, Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n ja muiden sidosryhmien kanssa tehdään riittävästi yhteistyötä jätehuollon alueelliseksi kehittämiseksi.

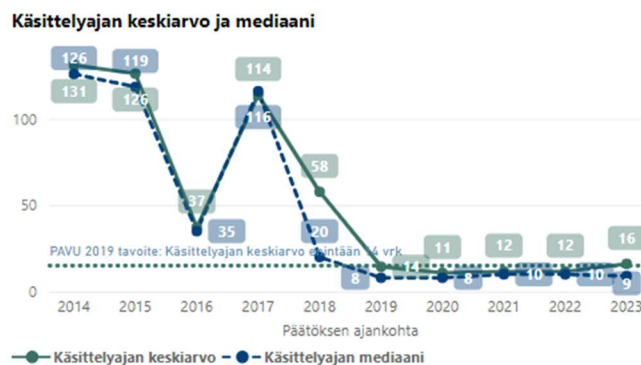
1. Yksikön toiminnallisten mittareiden toteutuminen

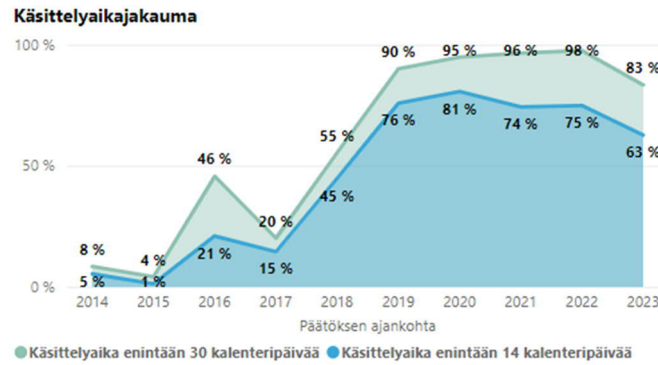
Jätehuoltopäällikön ratkaisemia poikkeamispäätöksiä koskeva määrällinen tavoite (900 annettua päätöstä) saavutettiin. Poikkeamispäätösten määrä kasvoi jälleen edellisvuodesta jopa 343 päätöksellä. Jättemaksuja ja jätehuoltomääräyksiä koskevia poikkeamispäätöksiä tehtiin toimintavuonna 1 329 kpl, mikä on eniten jätehuoltoviranomaisen toimintahistorian aikana. Hakemusten määrän kasvuun vaikutti erityisesti jätehuoltomääräysten poikkeamishakemusten lisääntyminen aiemmista vuosista. Näiden määrä lisääntyi noin 300 kappaleella, vaikka esimerkiksi jätehuoltomääräyksiä on lievennetty mm. sekajäteastian tyhjennysvälin pidentämisen osalta. Lisäksi päätösten voimassaoloaikoja on pidennetty.

Kuva 2 Kiinteistöjä koskevat päätösasiat asiatyypeittäin

Jättemaksumuistutusten ja jätehuoltomääräysten poikkeamishakemusten käsittelylle asetettu ajallinen tavoite (14 vrk) ylittyi. Hakemukset käsiteltiin keskimäärin 16 vuorokauden kuluessa. Käsittelyajan pidentyminen johtui hakemusten määrän lisääntymisestä. Lisäksi vireille tulleiden kompostointi-ilmoitusten aiheuttama ruuhka vaikutti myös hakemusten käsittelyaikoihin, koska ilmoitusten vastaanottoa ja käsittelyä jouduttiin osittain priorisoimaan. Tämä näkyi erityisesti hakemusten käsittelyaikajakaumassa: Vuonna 2023 63 % hakemuksista käsiteltiin 14 vuorokauden kuluessa ja 83 % 30 vuorokauden kuluessa. Tässä tapahtui heikennystä aikaisempiin vuosiin nähden.

Kuva 3 Hakemusten käsittelyaikojen kehitys vuosien 2014–2023 aikana

Päätösten pysyvyyttä koskeva tavoite ei toteutunut suunnitellusti. Hallinto-oikeus antoi toimintavuoden aikana kaksi ratkaisuaan jätehuoltopäällikön ja alueellisen jätehuoltolautakunnan päätöksiä koskevista valituksista. Toinen valitus koski kiinteistölle määrättyä jätemaksua ja toinen vuonna 2021 hyväksytyistä kunnallisista jätehuoltomääräyksistä tehtyä valitusta. Hallinto-oikeus hylkäsi jätehuoltomääräysten hyväksymistä koskevan valituksen. Sen sijaan kiinteistölle määrättyä jätemaksua koskeva jätehuoltopäällikön päätös kumottiin ja palautettiin uudelleen käsiteltäväksi. Asia on sittemmin ratkaistu uudelleen.

Ilmoitusten käsittelylle asetettu määrällinen tavoite (1 200 kpl) ylittyi selvästi. Toimintavuoden aikana käsiteltiin 38 lietteen omatoimista käsittelyä koskevaa ilmoitusta ja jopa 17 421 kompostointi-ilmoitusta. Vuosien 2022 ja 2023 aikana vireille tullut kompostointi-ilmoitusruuhka saatiin pääosin purettua.

Jätelain ja jätehuoltomääräysten noudattamisen seurantaan koskeva määrällinen tavoite (700 seurantakirjettä) ei toteutunut. Tämä johtui kompostointi-ilmoitusten aiheuttamasta toiminnan ruuhkautumisesta. Yksikön resursseja jouduttiin vuoden 2022 tavoin keskittämään asiakaspalveluun sekä kompostointi-ilmoitusten vastaanottoon ja käsittelyyn, mikä viivästytti seurantatyötä. Lisäksi vuoden 2023 lopulla käynnistettiin jätehuoltomääräysten päivitysprosessi, jonka avulla pyrittiin sujuvoittamaan seurantatyötä. Tämä myös osaltaan vaikutti siihen, että seurantatyötä siirtyi vuodelle 2024 odottamaan jätehuoltomääräysten päivitystä. Seurantakirjeitä jätelain ja jätehuoltomääräysten noudattamiseksi lähetettiin toimintavuonna yhteensä 531 kpl, mikä on määrällisesti samaa tasoa vuoden 2022 kanssa.

Sidosryhmäyhteistyötä tehtiin suunnitellusti. Jokaisen toimialueen kunnan kanssa järjestettiin vuosittaiset jätehuollon kehittämispalaverit, joissa keskusteltiin jätehuollon ajankohtaisista asioista. Tapaisiin osallistui yhteensä 65 kuntien edustajaa. Lisäksi kuntajohdon kanssa järjestettiin vuosittainen info- ja keskustelutilaisuus, jossa käytiin läpi mm. jätehuoltoviranomaisen yhteistoimintasuojimuksen päivitystarpeita sekä muita jätehuollon ajankohtaisia asioita.

Toiminnan mittarit				
Toiminta on sujuvaa ja laadukasta:				
	TP 2021	TP 2022	TAE 2023	Toteuma 31.12.2023
<i>Hakemusten käsittelypäivien keskiarvo on alle 14 vuorokautta</i>	12	12	14	16
<i>Päätösten pysyvyys ylemmissä oikeusasteissa, %</i>	100	100	100	99,9
<i>Annettujen päätösten määrä, kpl</i>	969	986	900	1 329
<i>Käsiteltyjen ilmoitusten määrä, kpl</i>	72	207	1 200	17 459
Jätehuollon keskeisten toimijoiden kanssa tehdään tiiviisti yhteistyötä:				
<i>Jätehuollon kehittämispalaverit yhteistoiminta-alueella, kpl</i>	17	17	17	17
Kiinteistöt ovat kattavasti ja asianmukaisesti järjestetyn jätehuollon piirissä:				
<i>Jätelain ja jätehuoltomääräysten noudattamista koskevien seurantakirjeiden määrä, kpl</i>	309	554	700	531

Taulukko 1 Jätehuoltoviranomaisen toiminnallisten mittarien toteutuminen

2. Toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Jätehuoltolautakunta asetti vuoden 2023 toiminnallisiksi tavoitteiksi uuden jätelain ja jätehuoltomääräysten toimeenpanon, kiinteistöittäisten jätteenkuljetusalueiden päivittämisen sekä jätestrategian toimeenpanon.

Uusien jätehuoltomääräysten toimeenpanoa koskeva tavoite toteutui pääosin suunnitellusti. Jätehuoltomääräyksiä päivitettiin vuoden aikana toimeenpanon yhteydessä havaittujen muutostarpeiden osalta. Nämä liittyivät erityisesti kompostointia koskevaan sääntelyyn. Lisäksi taloyhtiöiden uusien erilliskeräysvelvoitteiden noudattamisen seuranta jatkettiin tehostetusti koko toimialueella. Niille taloyhtiöille, joilta vaadittavat kierrätettävien jätteiden jäteastiat vielä puuttuivat, lähetettiin kehotuskirjeet jätehuoltomääräysten noudattamiseksi. Lisäksi Tampereen osalta ne taloyhtiöt, jotka eivät olleet noudattaneet jätehuoltoviranomaisen kehotusta erilliskeräysvelvoitteiden noudattamiseen, laitettiin vireille kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseen valvontamääräyksen antamista koskevana asiana.

Toimintavuoden aikana umpeutuivat viimeiset vuonna 2021 hyväksytyissä jätehuoltomääräyksissä asetetut siirtymäajat jätteiden erilliskeräysvelvoitteita koskien. Isoin muutos koski Tampereen kaupunkiseudun keskustaajamaa, jossa biojätteen lajittelu- ja erilliskeräysvelvoite laajentui jokaiselle

asuinkiinteistölle. Uusi velvoite astui voimaan 1.9.2023. Tämän muutoksen toimeenpano työllisti sekä jätehuoltoviranomaista että Pirkanmaan Jätehuoltoa valtavasti. Vuoden 2023 loppuun mennessä noin 90 % keskustaajaman kiinteistöistä oli hoitanut uuden velvoitteensa asianmukaisesti kuntoon. Vuoden 2023 lopulla jätehuoltoviranomainen käynnisti uuden jätehuoltomääräysten päivitystyön, jonka avulla pyrittiin tehostamaan viranomaisten seuranta- ja valvontatyötä sekä jätehuoltoon liittymisessä että erilliskeräysvelvoitteiden noudattamisessa. Jatkossa velvoitteensa laiminlyöneitä kiinteistöjä ei enää viedä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle hallintopakkomenettelyyn, vaan kiinteistöt liitetään vaadittujen palvelujen piiriin jätehuoltoviranomaisen toimesta.

Vuoden 2023 aikana tavoiteltiin lisäksi kompostointi-ilmoitusten sujuvaa käsittelyä siten, että vuosien 2022 ja 2023 aikana vireille tullut ilmoitusruuhka saataisiin pääosin purettua. Tässä tavoitteessa onnistuttiin. Ruuhkan purkamisen mahdollisti yksikössä vuoden aikana kehitetty automatisaatio ilmoituskäsittelyyn. Robotti käsitteli toimintavuoden aikana noin 13 000 ilmoitusta ja teki yksikön henkilöstön puolesta noin 600 tunnin edestä töitä. Automatisaation avulla ilmoitusten käsittelyaikoja saatiin huomattavasti lyhennettyä ja asiakaskokemusta parannettua, koska henkilöstön resursseja pystyttiin ohjaamaan mm. asiakasneuvontaan ja -ohjaukseen sekä epäselvien ilmoitusten selvittämiseen.

Toisena toiminnallisena tavoitteena oli vanhojen, vuonna 2014 hyväksytyjen kiinteistöittäisten jäteenkuljetusalueiden päivittäminen. Kyseessä oli yksi kuntien yhteisen jätestrategian toimenpiteistä, mikä tuli toteuttaa vuoteen 2025 mennessä. Tavoite toteutui suunnitellusti. Uudet aluerajaukset valmisteltiin toimintavuoden aikana yhdessä kuntien ja Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n kanssa. Uudet aluerajaukset hyväksyttiin jätehuoltolautakunnassa vuoden 2024 alussa. Päätöksen toimeenpano ulottuu vuosille 2024–2029.

Kolmantena toiminnallisena tavoitteena vuonna 2023 oli jätestrategian toimeenpano. Myös tämä tavoite toteutui suunnitellusti. Toimintavuoden aikana toteutettiin laajempi tarkastelu siitä, miten jätestrategiaan asetettuja tavoitteita oli tähän mennessä saavutettu. Jätestrategian tavoitteiden toteuttiin toteutuneen kohtuullisen hyvin. Eniten parannettavaa oli kiertotalouden edistämistä ja jäteenkuljetuksen ehkäisyä koskevassa tavoitteessa sekä bio- ja pakkausjätteiden keräysasteen parantamisessa. Tilanne parantunee näidenkin tavoitteiden osalta tulevina vuosina, kun mm. jätehuoltomääräysten muutosten toimeenpanon vaikutukset ovat aiempaa laajemmin nähtävissä. Myös kiertotalouden edistämiseen on varattu toimialueella aiempaa enemmän resursseja eri toimijoilla.

Jätestrategian seurantaraportin yhteydessä laadittiin myös aikataulutettu suunnitelma vielä toteuttamatta oleville toimenpiteille. Nämä on tarkoitus saada toteutettua vuosien 2024–2025 aikana ennen kuin uuden jätestrategian laadinta käynnistetään.

3. Talouden toteutuminen

Jätehuoltoviranomaisen talousarvio vuodelle 2023 oli 521 000 €. Jätehuollon yksikön ja jätehuoltolautakunnan yhteenlasketut kulut olivat 564 000 €, joten kulut toteutuivat 43 000 € talousarviota suurempina. Budjetin ylitys johtui pääosin henkilöstökulujen ylittymisestä. Yksikköön jouduttiin toimintavuoden aikana tekemään talousarvion ja henkilöstösuunnitelman ulkopuolinen rekrytointi kompostointi-ilmoitusten aiheuttaman ruuhkan purkamiseksi, mikä näkyi ennakoitua suurempina palkka- ja henkilöstösivukuluina. Kompostointi-ilmoitusten aiheuttama ruuhka näkyi myös palvelujen ostoille sekä tarvikkeille ja tavaroille budjetoitujen kulujen ylittymisenä. Näihin vaikuttivat esimerkiksi ennakoitua suuremmat sisäiset ICT-kulut kompostointi-ilmoitusten käsittelyyn kehitetyn automatisaation vuoksi sekä aiemmista vuosista lisääntyneet postituskulut.

Tilikauden tuloksella on katettu ns. jyvittämättömiä, yleisiä hallinnollisia kustannuksia. Näitä ovat olleet mm. jätehuoltoviranomaisen toimintaan liittyvät yleiset henkilöstö- ja taloushallintopalvelut sekä toimistosihteeripalvelut päätösten tiedoksiantoihin liittyen.

Jätelainsäädännön ja kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti jätehuoltoviranomaisen toiminnan kustannukset on katettava kokonaisuudessaan jätemaksutuloilla. Jätehuoltoviranomaisen toiminnan kustannukset on peritty osana kuntalaisten jätemaksun perusmaksuosuutta. Tampereen kaupunki on laskuttanut jätehuoltoviranomaisen toiminnasta aiheutuneet kustannukset Pirkanmaan Jätehuolto Oy:ltä kalenterivuoden loppuun mennessä yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.

111874, Jätehuollon yksikkö	TP 2022	TP 2023	TA 2023
	* 1.000	* 1.000	* 1000
Toimintatuotot	451	534	521
Tuet ja avustukset	1	2	0
Muut toimintatuotot	450	532	521
Toimintakulut	-447	-532	-521
Henkilöstökulut	-356	-426	-391
Palkat ja palkkiot	-294	-339	-323
Henkilösivukulut	-63	-87	-68
Eläkekulut	-52	-73	-56
Muut henkilösivukulut	-11	-14	-12
Palvelujen ostot	-69	-82	-78
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2	-7	-4
Vuokratulot	-19	-17	-20
TOIMINTAKATE	4	2	0
VUOSIKATE	4	2	0
TILIKAUDEN TULOS	4	2	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	4	2	0

113132_26299, Jätehuoltolautakunta	TP 2022	TP 2023
	* 1.000	* 1.000
Toimintatuotot	26	32
Myyntituotot	26	32
Toimintakulut	-26	-32
Henkilöstökulut	-18	-17
Palkat ja palkkiot	-18	-17
Palvelujen ostot	-8	-15
TOIMINTAKATE	0	0
VUOSIKATE	0	0
TILIKAUDEN TULOS	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	0

Taulukko 2 Jätehuoltolautakunnan ja jätehuollon yksikön tuloslaskelmat vuodesta 2023

Alueellisen jätehuoltolautakunnan vuosikertomus 2022

Alueellinen jätehuoltolautakunta toimii jätelain (646/2011) 23 §:n mukaisena kuntien yhteisenä jätehuoltoviranomaisena. Jätehuollon yksikkö Tampereen kaupungilla vastaa alueelliselle jätehuoltolautakunnalle osoitettujen tehtävien valmistelusta ja päätösten toimeenpanosta.

Yhteistoiminta-alueeseen kuuluu 17 Pirkanmaan kuntaa: Hämeenkyrö, Ikaalinen, Juupajoki, Kangasala, Lempäälä, Mänttä-Vilppula, Nokia, Orivesi, Parkano, Pirkkala, Pälkäne, Ruovesi, Sastamala (entisten Mouhijärven ja Suodenniemen osalta), Tampere, Vesilahti, Virrat ja Ylöjärvi. Toimialueella on noin 457 000 asukasta ja noin 39 500 vapaa-ajan asuntoa. Tampereen kaupunki toimii jätehuollon yhteistoiminta-alueen isäntäkuntana.

Kuva 1 Jätehuoltoviranomaisen toiminta-alue

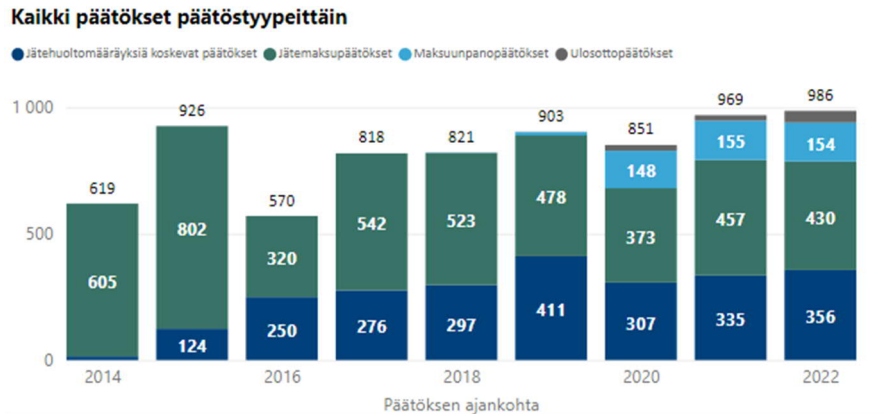
Jätehuoltoviranomaisen tehtävät määritellään jätelaissa. Jätehuoltoviranomainen päättää jätehuollon järjestämisen yleisistä periaatteista kuten esimerkiksi jätetaksasta, jätteenkuljetusjärjestelmästä ja jätehuoltomääräyksistä. Lisäksi jätehuoltoviranomainen käsittelee anomukset jätehuoltomääräyksistä poikkeamiseksi ja jätemaksun määräämiseksi taksasta poiketen. Jätehuoltoviranomainen myös seuraa aktiivisesti jätelainsäädännön ja kunnallisten jätehuoltomääräysten toteutumista toimialueellaan.

Jätehuoltoviranomaisen toiminnalla luodaan edellytykset ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavalle ja asiakkaita monipuolisesti palvelevalle jätehuoltojärjestelmälle. Toiminnalla turvataan lisäksi tehokas ja yhdenmukainen viranomaispäätöksenteko yhteistoiminta-alueella. Jätehuoltoviranomainen huolehtii, että yhteistoiminta-alueen kuntien, ympäristönsuojeluviranomaisten, Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n ja muiden sidosryhmien kanssa tehdään riittävästi yhteistyötä jätehuollon alueelliseksi kehittämiseksi.

1. Yksikön toiminnallisten mittareiden toteutuminen

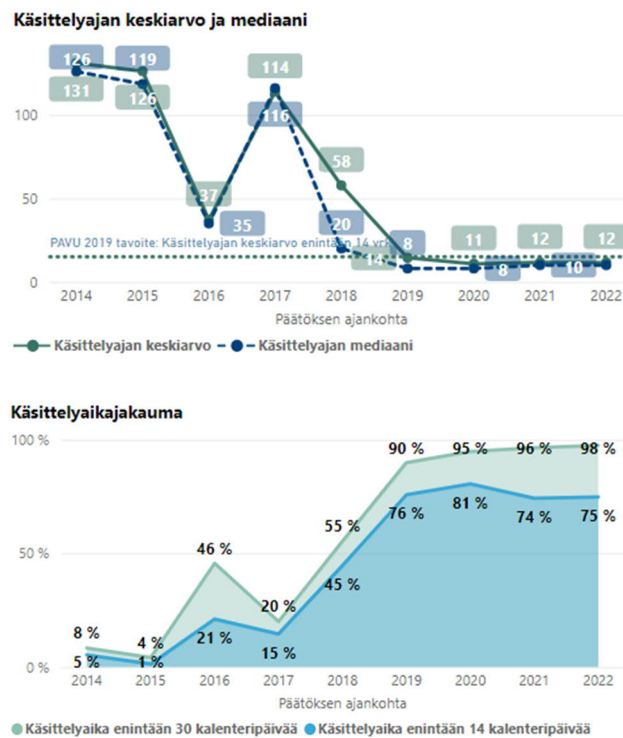
Jätehuoltopäällikön ratkaisemia poikkeamispäätöksiä koskeva määrällinen tavoite (900 annettua päätöstä) saavutettiin. Jättemaksuja ja jätehuoltomääräyksiä koskevia poikkeamispäätöksiä tehtiin

toimintavuonna 986 kpl, mikä on eniten jätehuoltoviranomaisen toimintahistorian aikana. Hakemusten määrän lisääntymiseen vaikutti erityisesti uusien jätehuoltomääräysten toimeenpanon eteneminen, mikä näkyi mm. lisääntyneinä sekajäteastioiden tyhjennysvälin pidentämishakemuksina. Uusina hakemusasioina vireille tuli myös jätteiden erilliskeräysvelvoitteita koskevia poikkeamishakemuksia taloyhtiöiltä, joissa vaadittavien keräysastioiden sijoittaminen ei ollut mahdollista paloturvallisuus- tai kaavamääräysten vuoksi.

Kuva 2 Kiinteistöjä koskevat päätösaasiat tyyppittain

Jättemaksuistutusten ja jätehuoltomääräysten poikkeamishakemusten käsittelyajat alittivat niille asetetut käsittelyaikatavoitteet (14 vrk). Käsittelyajan keskiarvo on vakiintunut 12 vuorokauteen. Hakemuksista 75 % käsiteltiin 14 vuorokauden kuluessa ja 98 % 30 vuorokauden kuluessa.

Kuva 3 Hakemusten käsittelyaikojen kehitys vuosien 2013–2022 aikana

Myös päätösten pysyvyyttä koskeva tavoite toteutui suunnitellusti. Hallinto-oikeus antoi toimintavuoden aikana kaksi ratkaisuaan jätehuoltopäällikön ja alueellisen jätehuoltolautakunnan päätöksiä koskevista valituksista. Toinen valitus koski kiinteistölle määrättyä jätemaksua ja toinen vuoden 2021 saostus- ja umpisäiliölietteiden jätetaksaa. Hallinto-oikeus hylkäsi molemmat valitukset.

Ilmoitusten käsittelylle asetettu määrällinen tavoite (100 kpl) toteutui suunnitellusti. Toimintavuoden aikana käsiteltiin 49 kpl lietteen omatoimista käsittelyä koskevaa ilmoitusta. Näiden lisäksi jätelain asettama siirtymäaika umpeutui 31.12.2022 elintarvikkejätteen kompostointi-ilmoitusten jättämiseen. Kyseessä on uusi velvoite, joten kompostointi-ilmoituksia ei ole aiemmin käsitelty jätehuoltoviranomaisessa. Ilmoituksia jätettiin vuoden vaihteeseen mennessä hieman vajaa 11 000 kpl, mistä pääosa, noin 10 000 kpl, marras-joulukuun aikana. Kompostointi-ilmoituksia saatiin toimintavuoden aikana käsiteltäviä 158 kpl. Käsittelymäärä jäi vähäiseksi, sillä työ painottui toimintavuoden aikana pääasiassa viestintään ja asiakasneuvontaan sekä postilla ja sähköpostilla saapuneiden ilmoitusten tietojen kirjaamiseen asianhallintajärjestelmään.

Jätelain ja jätehuoltomääräysten noudattamisen seurantaan koskeva määrällinen tavoite (700 seurantakirjettä) ei toteutunut. Tämä johtui kompostointi-ilmoitusten aiheuttamasta toiminnan ruuhkautumisesta. Yksikön resursseja jouduttiin keskittämään loppuvuonna asiakaspalveluun sekä kompostointi-ilmoitusten vastaanottoon, mikä viivästytti seurantatyötä. Seurantakirjeitä jätelain ja jätehuoltomääräysten noudattamiseksi lähetettiin toimintavuonna yhteensä 554 kpl.

Toiminnan mittarit				
Toiminta on sujuvaa ja laadukasta:				
	TP 2020	TP 2021	TAE 2022	Toteuma 31.12.2022
<i>Hakemusten käsittelypäivien keskiarvo on alle 14 vuorokautta</i>	11	12	14	12
<i>Päätösten pysyvyys ylemmissä oikeusasteissa, %</i>	100	100	100	100
<i>Annettujen päätösten määrä, kpl</i>	851	969	900	986
<i>Käsiteltyjen ilmoitusten määrä, kpl</i>	50	72	100	207
Jätehuollon keskeisten toimijoiden kanssa tehdään tiiviisti yhteistyötä:				
<i>Jätehuollon kehittämispalaverit yhteistoiminta-alueella, kpl</i>	17	17	17	17
Kiinteistöt ovat kattavasti ja asianmukaisesti järjestetyn jätehuollon piirissä:				
<i>Jätelain ja jätehuoltomääräysten noudattamista koskevien seurantakirjeiden määrä, kpl</i>	1 110	309	700	554

Taulukko 1 Jätehuoltoviranomaisen toiminnallisten mittarien toteutuminen

Sidosryhmäyhteistyötä tehtiin suunnitellusti. Vuosittaiset jätehuollon kehittämispalaverit järjestettiin alueellisina tapaamisina siten, että tapaamisissa oli mukana kahden kunnan edustajat. Tapaamisiin osallistui yhteensä 68 kuntien edustajaa. Palavereissa esille nousseet kehitysasiat on vastuutettu jäteyhtiön ja jätehuoltoviranomaisen edustajille ja niiden toteutumista on seurattu säännöllisesti.

2. Toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Jätehuoltolautakunta asetti vuoden 2022 toiminnan painopisteiksi uusien jätehuoltomääräysten toimeenpanon, jätelain ja jätehuoltomääräysten noudattamisen seurannan sekä jätestrategian toimeenpanon.

Uusien jätehuoltomääräysten toimeenpanoa koskeva painopiste toteutui suunnitellusti. Jätehuoltomääräysten toimeenpanon toteutusta on seurattu säännöllisesti jäteyhtiön kanssa pidettävissä palavereissa. Työ jatkuu edelleen. Toimintavuoden aikana muutosta koskevaa viestintää tehtiin suunnitellusti yhteistyössä Pirkanmaan Jätehuollon kanssa eri kanavien (mm. lehtiartikkelit, yleiset tiedotteet, livestudio, webinaarit, tapaamiset) kautta. Lisäksi viestintää kohdennettiin jäteyhtiön kanssa loppuvuodesta erityisesti Tampereen kaupunkiseudun keskustaaajaman alueelle, missä biojätteen lajitteluun on tulossa muutoksia vuoden 2023 aikana. Noin 25 000 kotitaloudelle toimitettiin tiedote kiinteistöä koskevista jätehuollon muutoksista, minkä ohella viestittiin myös kompostoinnin ilmoitusvelvollisuudesta. Viestintäprojekti jatkuu vuoden 2023 aikana.

Jätehuoltomääräysten toimeenpanon osalta muodostettiin toimintaperiaatteet jätehuoltomääräyksistä poikkeamiselle silloin, kun kiinteistö ei pysty järjestämään jätteiden erilliskeräystä kiinteistöllä esimerkiksi paloturvallisuus- tai kaavamääräysten vuoksi. Vuoden 2022 aikana myönnettiin viidelle asunto-osakeyhtiölle poikkeaminen erilliskeräysvelvoitteista.

Pääpaino toimintavuoden aikana oli kompostointi-ilmoitusten vastaanottoon liittyvien prosessien luomisessa sekä näitä koskevassa tietojärjestelmäkehitystyössä. Asiaan liittyvät lomakkeet, internetsivut ja linjaukset ilmoitusten käsittelyyn saatiin muodostettua aikataulussa. Samoin tietojärjestelmäkehitystyö saatiin aikataulussa valmiiksi uusiin lakisääteisiin velvoitteisiin vastaamiseksi. Loppuvuodesta kompostointi-ilmoitusten jättämiseen avattiin myös sähköinen asiointipalvelu. Palvelun avulla asiakaspalvelua pyrittiin parantamaan sekä jätehuollon yksikön toimintaprosesseja tehostamaan.

Kompostointi-ilmoitusten jättämistä koskevan määräajan umpeutuminen ruuhkautti jätehuollon yksikön toiminnan ja asiakaspalvelun loppuvuoden aikana. Ilmoituksia jätettiin vuoden vaihteeseen mennessä hieman vajaa 11 000 kpl, joista yli 70 % jätettiin vireille asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun laaja hyödyntäminen helpotti ilmoitusten vastaanottoon ja käsittelyyn liittyviä prosesseja. Työmäärä kompostointi-ilmoitusten käsittelyssä on kuitenkin poikkeuksellisen suuri, joten vuonna

2022 saapuneiden ilmoitusten käsittely tulee jatkumaan pitkälle vuoteen 2023. Ottaen huomioon vireille tulleiden kompostointi-ilmoitusten suuren määrän sekä työhön käytettävissä olevat resurssit, jätehuollon yksikössä lähdettiin vuoden 2022 lopulla selvittämään robotiikan käyttöönoton mahdollisuuksia ilmoituskäsittelyssä.

Uusien jätehuoltomääräysten toimeenpanon ohella vuoden 2022 toiminnassa painotettiin jätelain ja jätehuoltomääräysten noudattamisen seuranta. Toimintavuoden aikana oli tarkoitus saattaa jätteenkuljetusrekisteriä koskeva kehitystyö loppuun. Lisäksi seurantatyössä oli tarkoitus keskittyä sekajätehuoltoon liittymisen ohella erityisesti myös biojätteen erilliskeräysvelvoitteen noudattamisen seurantaan. Saostus- ja umpisäiliölietteiden tyhjennysten seurannassa pääpaino oli Nokian alueen lietetyhjennyksissä. Painopiste toteutui vain osittain.

Uuden jätteenkuljetusrekisterin kehitys jatkui vuonna 2022. Työssä ilmenneiden haasteiden vuoksi järjestelmää ei kuitenkaan saatu vielä tuotantokäyttöön, minkä vuoksi kehitystyö jatkuu vuoden 2023 alkupuolelle. Keskeiset haasteet liittyvät kuljetusyrityiltä ja jäteyhtiöltä saatavien jätteenkuljetustietojen laatuun. Pirkanmaan Jätehuollon kanssa on perustettu työryhmä kuljetustietojen laadun parantamiseksi, jotta entistä tehokkaampi seurantatyö on tulevaisuudessa mahdollista. Myös Nokialla toimivia jätevesilietteitä kuljettavia yrityksiä on ohjeistettu kuljetustietojen raportoinnissa ja tietojen laadun kehittämisessä.

Sekajätehuoltoon liittymisen seuranta tehtiin 212 kiinteistölle. Ne kiinteistöt, jotka eivät noudattaneet kehotusta liittyä jätehuoltoon, laitettiin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseen vireille hallintopakkomenettelyn käynnistämistä varten. Näitä kiinteistöjä oli vuonna 2022 63 kpl. Yksikössä tehtiin sekajätteen ohella myös jätehuoltomääräysten edellyttämien erilliskeräysvelvoitteiden noudattamisen seuranta. Seurannassa keskityttiin biojätteen, lasipakkauksien ja pienmetallin erilliskeräysvelvoitteiden noudattamiseen vähintään 5 asunnon kiinteistöillä koko toimialueella. Näitä kehotuskirjeitä lähetettiin toimintavuoden aikana yhteensä 342 kpl. Taloyhtiöt ovat reagoineet pääsääntöisesti nopeasti kehotuskirjeisiin ja suurin osa kehotuista kiinteistöistä on liittynyt kyseisten jätelajien keräykseen.

Nokian lietekuljetusten seuranta on tehty vuosina 2021–2022. Vuoden 2022 aikana keskityttiin Nokian alueella toimivien lietekuljetusurakoitsijoiden toiminnan seuraamiseen yhteistyössä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa. Seurannassa esiin nousutta jätelain vastaista toimintaa on käsitelty alueellisessa jätehuoltolautakunnassa ja asia on laitettu vireille valvontaviranomaisessa.

Kolmantena toiminnan painopisteenä vuonna 2022 oli jätestrategian toimeenpano. Painopiste toteutui osittain. Vuoden 2022 aikana käynnistettiin jätetaksan liittyvä kehitystyö jätetaksan kannustavuuden parantamiseksi. Jätehuoltolautakunnan ja Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n hallituksen kesken järjestettiin tapaaminen vuoden 2023 jätetaksan periaatteista sopimiseksi. Jätetaksan kannustavuuden vahvistaminen ei kuitenkaan toteutunut suunnitellusti, koska maailman tilanteesta johtuva

poikkeuksellinen polttoaineen ja energian hinnannousu aiheutti merkittäviä korotuspaineita taksoihin, eikä etusijajärjestyksen mukaisen hinnoittelun vahvistamiseen katsottu olevan mahdollisuuksia. Lisäksi vuoden 2023 jätetaksan valmistelussa ei aiemmin suunnitellusta poiketen pystytty huomioimaan tuottajien kunnille maksamia korvauksia pakkausjätteiden keräyksestä ja kuljetuksesta. Tuottajat maksavat ensimmäiset korvaukset 2024, joten niiden huomioiminen on mahdollista vasta vuoden 2025 taksavalmistelussa. Työtä jätetaksan kannustavuuden parantamiseksi on tarkoitus jatkaa vuoden 2023 aikana, jotta bio- ja pakkausjätteiden lajittelutehokkuutta sekä asukkaiden motiivointia jätteiden lajitteluun pystyttäisiin lisäämään.

Toimintavuoden aikana jatkettiin myös sidosryhmäyhteistyön parantamista. Tavoite toteutui suunnitellusti. Toimintavuoden aikana järjestettiin kolme työpajaa kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa, joissa käsiteltiin kompostointi-ilmoituksiin, lietekuljetuksiin sekä jätelain ja jätehuoltomääräysten seurantaan liittyviä asioita. Työpajojen avulla pyrittiin tiivistämään jätehuolto- ja ympäristönsuojeluviranomaisen välistä yhteistyötä ja löytämään synergiaetuja molempien viranomaisten päivittäiseen työhön. Yhteistyötä jatkettiin myös Kiinteistöliitto Pirkanmaa ry:n sekä kuntien kaavoituksen ja rakennusvalvontojen edustajien kanssa. Myös kuntien hallinto- ja palvelukiinteistöjen yhdyshenkilöitä perehdytettiin kuntakiinteistöjen kierrätettävien jätteiden erilliskeräyksen järjestämiseen. Vuoden aikana yhteistyötä kehitettiin lisäksi Tampereen Infra Oy:n ja jäteyhtiön kanssa talvikunnossapidon ja jätehuollon saralla sekä jätehuoltoviranomaisen ja Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n välillä. Uusi toimintamalli jätehuoltoviranomaisen ja jäteyhtiön väliseen yhteistyöhön otetaan käyttöön vuoden 2023 aikana.

3. Talouden toteutuminen

Jätehuoltoviranomaisen talousarvio vuodelle 2022 oli 461 000 €. Jätehuollon yksikön ja jätehuoltolautakunnan yhteenlaskut kulut olivat 473 000 €, joten kulut toteutuivat 12 000 € talousarviota suurempina. Tilikauden tuloksella on katettu ns. jyvittämättömiä, yleisiä hallinnollisia kustannuksia. Näitä ovat olleet mm. jätehuoltoviranomaisen toimintaan liittyvät yleiset henkilöstö- ja taloushallintopalvelut sekä toimistosihteeripalvelut päätösten tiedoksiantoihin liittyen.

Jätelainsäädännön ja kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti jätehuoltoviranomaisen toiminnan kustannukset on katettava kokonaisuudessaan jätemaksutuloilla. Jätehuoltoviranomaisen toiminnan kustannukset on peritty osana kuntalaisten jätemaksun perusmaksuosuutta. Tampereen kaupunki on laskuttanut jätehuoltoviranomaisen toiminnasta aiheutuneet kustannukset Pirkanmaan Jätehuolto Oy:ltä kalenterivuoden loppuun mennessä yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.

111874, Jätehuollon yksikkö	TP 2021	TP 2022	TA 2022
	* 1.000	* 1.000	* 1000
Toimintatuotot	395	451	461
Tuet ja avustukset	4	1	0
Muut toimintatuotot	391	450	461
Toimintakulut	-381	-447	-461
Henkilöstökulut	-303	-356	-340
Palkat ja palkkiot	-247	-294	-281
Henkilösivukulut	-55	-63	-59
Eläkekulut	-45	-52	-48
Muut henkilösivukulut	-10	-11	-11
Palvelujen ostot	-61	-69	-73
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3	-2	-4
Vuokratulot	-14	-19	-16
TOIMINTAKATE	13	4	0
VUOSIKATE	13	4	0
TILIKAUDEN TULOS	13	4	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	13	4	0

113132_26299, Jätehuoltolautakunta	TP 2021	TP 2022
	* 1.000	* 1.000
Toimintatuotot	30	26
Myyntituotot	38	26
Muut toimintatuotot	-9	0
Toimintakulut	-30	-26
Henkilöstökulut	-16	-18
Palkat ja palkkiot	-16	-18
Palvelujen ostot	-14	-8
TOIMINTAKATE	0	0
VUOSIKATE	0	0
TILIKAUDEN TULOS	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	0

Taulukko 2 Jätehuoltolautakunnan ja jätehuollon yksikön tuloslaskelmat vuodesta 2022

Henkilöstömenot ja palkalliset henkilötyövuodet (htv)	TP 2021		TA 2022		TP 2022	
	euroa	htv	euroa	htv	euroa	htv
Jätehuolto (kp 111874)	303 000	5,62	340 000	6,4	-356	6,2

Taulukko 3 Jätehuoltoviranomaisen henkilöstömenot ja henkilötyövuodet vuonna 2022

Alueellisen jätehuoltolautakunnan vuosikertomus 2021

Alueellinen jätehuoltolautakunta toimii jätelain (646/2011) 23 §:n mukaisena kuntien yhteisenä jätehuoltoviranomaisena. Jätehuollon yhteistoiminta-alueeseen kuuluu 17 Pirkanmaan kuntaa, jotka ovat Hämeenkyrön, Ikaalisten, Juupajoen, Kangasalan, Lempäälän, Mänttä-Vilppulan, Nokian, Oriveden, Parkanon, Pirkkalan, Pälkäneen, Ruoveden, Sastamalan (entisten Mouhijärven ja Suodenniemen osalta), Tampereen, Vesilahden, Virtain ja Ylöjärven kunnat. Tampereen kaupunki toimii kuntalain mukaisena jätehuollon yhteistoiminta-alueen isäntäkuntana.

Jätehuollon yhteistoiminta-alueella on noin 455 000 asukasta ja noin 39 500 vapaa-ajan asuntoa.

Kuva 1 Jätehuoltoviranomaisen toiminta-alue

Jätehuoltoviranomaisen tehtävät määritellään jätelaissa. Tehtäviin kuuluvat mm. jätetaksasta ja jätehuoltomääräyksistä päättäminen, jätteenkuljetusjärjestelmästä päättäminen, kuntalaisten jättemaksujen maksuunpanosta päättäminen sekä jättemaksumuistutusten käsittely. Lisäksi jätehuoltoviranomainen käsittelee anomukset jätehuoltomääräyksistä poikkeamiseksi ja päättää poikkeuksien myöntämisestä liittymisvelvollisuudesta kunnan järjestämään jätehuoltoon. Jätehuoltoviranomainen myös ylläpitää lakisääteistä jätteenkuljetusrekisteriä ja seuraa aktiivisesti jätelainsäädännön ja kunnallisten jätehuoltomääräysten toteutumista toimialueellaan.

Jätehuoltoviranomaisen toiminnalla luodaan edellytykset ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavalle ja asiakkaita monipuolisesti palvelevalle jätehuoltojärjestelmälle. Toiminnalla turvataan lisäksi tehokas ja yhdenmukainen viranomaispäätöksenteko koko yhteistoiminta-alueella. Jätehuoltoviranomainen huolehtii, että yhteistoiminta-alueen kuntien, ympäristönsuojeluviranomaisten, kuntien vesilaitosten, Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n ja muiden sidosryhmien kanssa tehdään riittävästi yhteistyötä jätehuollon alueelliseksi kehittämiseksi.

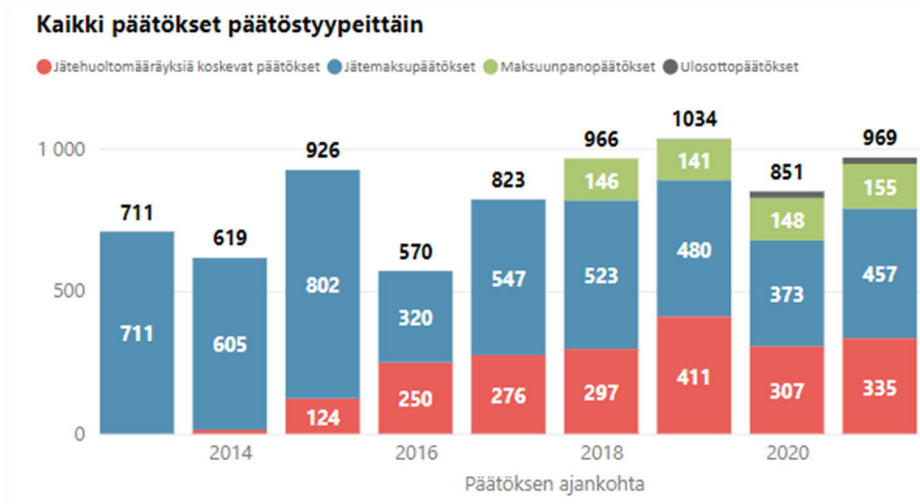
1. Yleistä jätehuoltolautakunnan toiminnasta vuonna 2021

Koronavirusepidemia ja siihen varautuminen leimasivat edelleen vuotta 2021. Poikkeusolojen sijaan pandemiasta tuli kuitenkin osa jokapäiväistä toimintaa, mikä toi esimerkiksi riskienhallinnan osaksi päivittäistä työtä ja johtamista. Läpi pandemian jätehuolto on toiminut normaalisti toimialueella.

Vuonna 2021 jätehuoltolautakunta kokoontui kuusi kertaa. Uudistunut jätelainsäädäntö astui portaittain voimaan toimintavuoden aikana aiheuttaen toimintaa ohjaavaan lainsäädäntöön merkittäviä muutoksia. Tämän vuoksi jätehuoltoviranomaisen toiminnassa korostui varautuminen muutosten toimeenpanoon. Uudet kunnalliset jätehuoltomääräykset hyväksyttiin jätehuoltolautakunnassa toukokuussa 2021. Tämän jälkeen jätehuoltoviranomainen aloitti määräysten toimeenpanon eri sidosryhmien kesken.

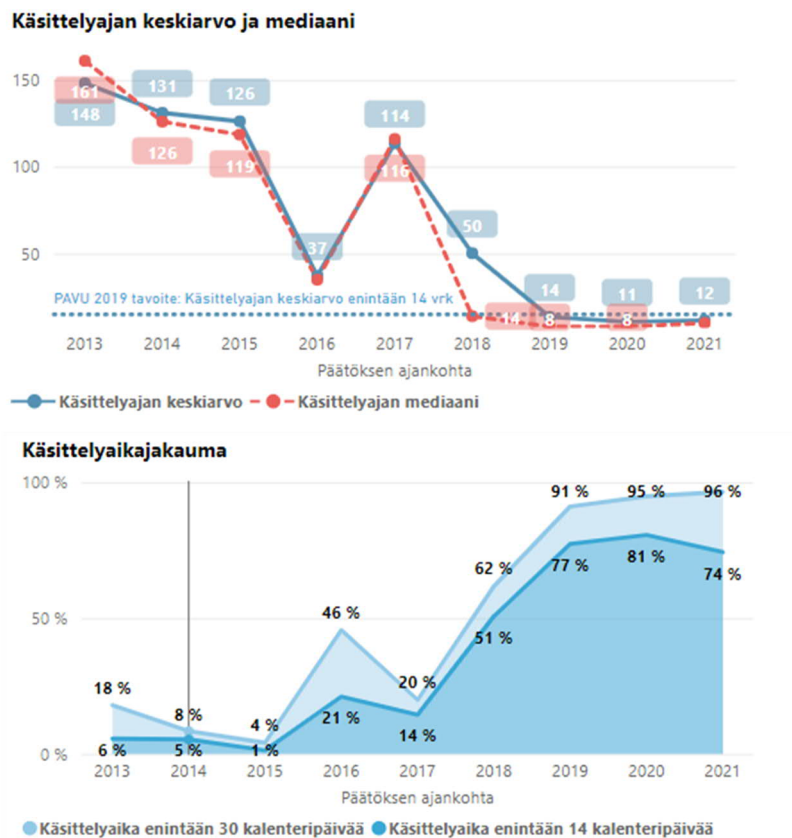
Lietejätehuollossa keskityttiin erityisesti kunnan järjestämään lietteenkuljetukseen liittymättömien kiinteistöjen seurantaan. Lisäksi toiminnassa keskityttiin alueella edelleen jätelain 36 §:n vastaisesti toimivien lietekuljetusyritysten toiminnan seurantaan sekä siihen liittyvään yhteydenpitoon jätehuoltoviranomaisen ja valvontaviranomaisen välillä. Pirkanmaan ELY-keskus käynnisti toimintavuoden aikana valvontatoimenpiteet niitä toimijoita kohtaan, jotka edelleen kuljettivat kunnan vastuulle kuuluvaa lietettä jätelain 36 §:n vastaisesti.

Jätehuoltoinsinöörin ratkaisemia viranhaltijapäätöksiä tehtiin toimintavuonna 969 kpl. Lisäksi oma-toimisia lietteenkäsittelyilmoituksia käsiteltiin 72 kpl. Hakemuksia tuli vireille yli 100 enemmän kuin vuonna 2020, joten vireille tulleiden hakemusasioiden määrä palautui tavanomaiselle tasolle. Hakemusten määrän lisääntymiseen vaikutti useiden viranhaltijapäätösten voimassaolon päättyminen vuoden 2021 lopussa. Lisäksi jätehuoltoviranomaisen käynnistämä seurantaprojekti aiemmin jätehuollosta vapautettuja kiinteistöjä koskien lisäsi vireille tulleiden hakemusten määrää. Tästä huolimatta hakemusten ja ilmoitusten käsittelylle asetettua määrällistä tavoitetta ei saavutettu. Tavoitteen asettamisessa oli varauduttu kompostointi-ilmoitusten käsittelyyn toimintavuoden aikana, mutta lainsäädännön voimaantulon viivästyminen ja asiaa koskevat odotettua pidemmät siirtymäajat siirsivät kompostointi-ilmoitusten vireille tulon vuosille 2022 ja 2023. Kuvassa 2 on esitetty jätehuoltoviranomaisessa vuosittain käsiteltyjen hakemusasioiden määrät asiatyypeittäin.

Kuva 2 Kiinteistöjä koskevat päätösasiat asiatyypeittäin

Jättemaksumuistutusten ja jätehuoltomääräysten poikkeamishakemusten käsittelyajat alittivat niille asetetut käsittelyaikatavoitteet (14 vrk). Vuonna 2021 hakemusten käsittelyajan keskiarvo oli 12 vrk. Yksikössä käsiteltiin 74 % hakemuksista 14 vuorokauden kuluessa ja 96 % 30 vuorokauden kuluessa. 14 vuorokauden kuluessa käsiteltävien hakemusten osuus pieneni vuodesta 2020. Tämä johtui hakemusten määrän kasvusta erityisesti loppuvuodesta sekä sähköisen asiointipalvelun käyttöönotosta, mikä aiheutti aluksi teknisiä haasteita ja edellytti myös vanhojen toimintaprosessien uudelleentarkastelua.

Kuva 3 Hakemusten käsittelyaikojen kehitys vuosien 2013–2021 aikana

Jätehuoltoon liittymättömien kiinteistöjen seuranta tehtiin koko toimialueella. Sekajätteiden osalta jätehuoltoon liittymättömät kiinteistöt tulivat jätehuoltoviranomaiseen vireille pääasiassa Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n ilmoitusten kautta. Näiden lisäksi jätehuoltoviranomaisessa käynnistettiin erillinen seurantaprojekti aiemmin jätehuollosta vapautettuja kiinteistöjä koskien. Sekajätehuoltoon liittymistä koskevia kehotuskirjeitä lähetettiin 309 kappaletta.

Kiinteistöt, jotka eivät noudattaneet kehotusta liittyä jätehuoltoon, laitettiin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa vireille hallintopakkomenettelyn käynnistämistä varten. Vuonna 2021 kuntien ympäristönsuojeluviranomaisessa laitettiin vireille 38 sekajätehuoltoa koskevaa seurantakohdetta. Näiden lisäksi 563 kiinteistöä koskevaa lieteseuranta-asiaa valmisteltiin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle hallintopakkomenettelyn käynnistämistä varten. Seurantakirjeille asetettua määrällistä tavoitetta ei saavutettu, koska seurantaan liittyvät vireillepanoprosessit (mm. asian valmistelu ympäristönsuojeluviranomaiselle ja asiakkaiden yhteydenotot) työllistivät odotettua enemmän erityisesti lieteasioiden osalta.

Toiminnan mittarit	TP	TP	TAE	Toteuma
	2019	2020	2021	31.12.2021
Tehtyjen päätösten ja ilmoitusten määrä, kpl	1154	901	1 200	1 041
Jätehuollon kehittämispalaverit yhteistoiminta-alueella, kpl	17	17	17	17
Jättemaksumuistutusten käsittelypäivien keskiarvo	15	11	14	12
Jätehuoltomääräysten poikkeushakemusten käsittelypäivien keskiarvo	14	11	14	12
Seurantakirjeiden määrä, kpl	209	1 110	700	309

Taulukko 1 Jätehuoltoviranomaisen toiminnalliset mittarit

Sidosryhmäyhteistyötä tehtiin suunnitellusti koronavirusepidemiasta huolimatta. Kuntajohdolle suunnattu vuosittainen jätehuollon info- ja keskustelutilaisuus pidettiin tammikuussa 2021. Lisäksi kuntien vuosittaiset jätehuollon kehittämispalaverit järjestettiin kuntien edustajien kanssa etäyhteyksin. Tapaamisiin osallistui yhteensä 79 kuntien edustajaa. Palavereissa esille nousseet kehitysasiat on vastuutettu jäteyhtiön ja jätehuoltoviranomaisen edustajille ja niiden toteutumista on seurattu säännöllisesti.

Sidosryhmäyhteistyötä on tehty myös Pirkanmaan ELY-keskuksen ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisen edustajien kanssa säännöllisesti. Lisäksi kuntajohtajien nimeämä lietejätehuollon kehittämissuunnitelma kokoontui toimintavuoden aikana kerran. Keskeisiä ryhmässä käsiteltyjä asioita toimintavuoden aikana olivat mm. jätelainsäädännön ja jätehuoltomääräysten muutosten vaikutukset lietekuljetuksiin, tiedotuksen ja neuvonnan kehittäminen sekä lietteen vastaanotto toiminnan kehittäminen.

Jätehuollon yksikön toimintaa kehitettiin toimintavuoden aikana monin eri tavoin. Yksikössä käynnissä olleista tietojärjestelmähankkeista sähköinen asiointipalvelu valmistui. Se otettiin käyttöön hakemusasioiden osalta toukokuun alussa ja lieteasioiden osalta marraskuulla. Palvelun käyttöönoton jälkeen noin 23 % hakemuksista siirtyi sähköisiksi ja määrän odotetaan lisääntyvän, kun palvelun tunnettuus lisääntyy. Asiointipalvelun ohella jätehuoltoviranomaisessa otettiin käyttöön digi- ja väestöviraston suomi.fi-viestipalvelu. Palvelun avulla sähköiset suomi.fi-viestit mahdollistavat reaaliaikaisen viestimisen jätehuoltoviranomaisen asiakkaille. Niiden asiakkaiden, joilla ei ole sähköisiä suomi.fi-viestejä ole käytössään, asiakirjojen postitus tapahtuu DVV:n kilpailuttamassa postituspalvelussa. Suomi.fi-viestien käyttöönoton myötä on pystytty saavuttamaan kustannushyötyjä ja vapauttamaan tukitoimintojen resursseja muihin kuin postitustehtäviin.

Paikkatietoon ja SQL-tietokantaan perustuvan uuden jätteenkuljetusrekisterin kehitys eteni vuonna 2021 toteutusvaiheeseen. Tietojärjestelmä oli tarkoitus ottaa jätehuoltoviranomaisen käyttöön jo loppuvuodesta, mutta toteutuksessa esiin tulleiden haasteiden vuoksi käyttöönotto siirtyi vuoden 2022 puolelle. Jätteenkuljetusrekisterin ylläpito on yksi jätehuoltoviranomaisen lakisäätöistä velvoitteista, mutta sitä voidaan hyödyntää myös työkaluna esimerkiksi jätehuoltoon liittymättömien kiinteistöjen seurantatyössä.

2. Toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Jätehuoltolautakunta asetti vuoden 2021 toiminnan painopisteiksi uuden jätelainsäädännön toimeenpanon, jätelain ja jätehuoltomääräysten noudattamisen seurannan sekä jätestrategian toimeenpanon.

Uuden jätelainsäädännön toimeenpanoa koskeva painopiste toteutui pääosin suunnitellusti, vaikka jätelainsäädännön muutoksen hyväksyminen viivästyi eduskunnassa. Uudet, jätelain muutokset huomioivat kunnalliset jätehuoltomääräykset hyväksyttiin toimialueelle 19.5.2021 (§ 27) ja ne astuivat voimaan 1.7.2021. Muutosten toimeenpanoa sekä asiakkaiden ja sidosryhmien perehdyttämistä ja tiedottamista päästiin edistämään miltei suunnitellussa aikataulussa.

Jätehuoltomääräysten toimeenpanon toteutusta on seurattu säännöllisesti jäteyhtiön kanssa pidettävissä palaverissa kuukausittain. Työ jatkuu edelleen. Lisäksi muutosta koskevaa viestintää tehtiin suunnitellusti eri sidosryhmien kanssa eri kanavien (mm. lehtiartikkelit, webinaarit, tapaamiset) kautta. Muutosta koskevaa viestintää on kohdennettu myös kuntien edustajille. Toimintavuoden aikana myös viranhaltijapäätösten poikkeamislinjaukset päivitettiin vastaamaan muuttunutta jätelakia ja jätehuoltomääräyksiä.

Kompostointi-ilmoitusten käsittelyä koskevaa tietojärjestelmäkehitystyötä ei sen sijaan saatu toteutettua suunnitellusti. Kompostointi-ilmoitusten tietosisällöstä määrätään yksityiskohtaisesti uudessa jäteasetuksessa, mikä astui voimaan vasta 1.12.2021. Tämän vuoksi kehitystyö päästiin käynnistämään vasta vuoden 2021 lopulla. Kehitystyö siirtyi suurelta osin toteutettavaksi vuoden 2022

aikana kuitenkin siten, että valmius kompostointi-ilmoitusten vastaanottamiseen on hyvissä ajoin ennen vuoden 2022 loppua, kun siirtymäaika kompostointi-ilmoituksia koskien umpeutuu.

Uuden jätelain toimeenpanon ohella vuoden 2021 toiminnassa painotettiin jätelain ja jätehuoltomääräysten noudattamisen seuranta. Painopiste toteutui suunnitellusti. Seurantatyössä kiinnitettiin erityistä huomiota saostus- ja umpisäiliölietteiden tyhjennyksiin Parkanossa, Sastamalassa ja Pälkäneellä. Seuranta kohdistui niihin vakituisiin asuinkiinteistöihin, joita oli jo vuosien 2018 ja 2020 aikana kehoitettu tilaamaan lietetyhjennykset jätelain ja jätehuoltomääräysten edellyttämällä tavalla. Jätehuoltolautakunta laittoi vireille yhteensä 563 kiinteistöä koskevan valvontamääräysasian kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa mahdollista hallintopakkomennettelyä varten. Vapaa-ajan asuntojen lietesäiliöiden tyhjennysten seuranta tehtiin Tampereen Aitoniemen alueella, missä yhteistyötä tehtiin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa mm. tyhjennystä vaativien säiliöiden kartoittamisessa.

Kolmantena toiminnan painopisteenä vuonna 2021 oli jätestrategian toimeenpano. Jätehuoltolautakunta hyväksyi syksyllä 2019 toimialueen kuntien yhteisen jätestrategian. Vuoden 2021 aikana jatkettiin strategiassa määriteltyjen toimenpiteiden toteuttamista ja edistämistä yhteistyössä strategiassa määriteltyjen vastuutahojen kanssa. Erityistä huomiota kiinnitettiin sidosryhmäyhteistyön parantamiseen jätestrategiassa määriteltyjen toimenpiteiden osalta. Tavoite toteutui suunnitellusti, vaikka koronavirusepidemia toikin edelleen rajoituksia sidosryhmäyhteistyön toteuttamiseen. Säännöllisten, vuosittaisten kuntapalaverien ohella yhteistyötä tehtiin myös uusien sidosryhmien, kuten Kiinteistöliitto Pirkanmaa ry:n ja Suomen Omakotiliitto ry:n kanssa. Lisäksi yhteistyötä laajennettiin mm. kuntien kaavoituksen edustajiin ja rakennusvalvontoihin. Toukokuulla 2021 jätehuoltolautakunnan edustajat vierailivat lisäksi Pälkäneen kunnan päättäjäille ja lietekuljetusryityksille suunnatussa keskustelutilaisuudessa.

3. Talouden toteutuminen

Jätehuoltoviranomaisen talousarvio vuodelle 2021 oli 415 000 €. Jätehuollon yksikön ja jätehuoltolautakunnan menot olivat yhteensä 411 000 €, joten budjetti toteutui suunnitellusti. Tilikauden tuloksella on katettu ns. jyvittämättömiä, yleisiä hallinnollisia kustannuksia. Näitä ovat olleet mm. jätehuoltoviranomaisen toimintaan liittyvät yleiset henkilöstö- ja taloushallintopalvelut sekä toimistosiihteeripalvelut päätösten tiedoksiantoihin liittyen.

Jätelainsäädännön ja kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti jätehuoltoviranomaisen toiminnan kustannukset on katettava kokonaisuudessaan jätemaksutuloilla. Jätehuoltoviranomaisen toiminnan kustannukset on peritty osana kuntalaisten jätemaksun perusmaksuosuutta. Tampereen kaupunki on laskuttanut jätehuoltoviranomaisen toiminnasta aiheutuneet kustannukset Pirkanmaan Jätehuolto Oy:ltä kalenterivuoden loppuun mennessä yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.

111874, Jätehuollon yksikkö	TP 2020	TP 2021	TA 2021
	* 1.000	* 1.000	* 1000
Toimintatuotot	319	395	415
Tuet ja avustukset	1	4	0
Muut toimintatuotot	318	391	415
Toimintakulut	-312	-381	-415
Henkilöstökulut	-268	-303	-294
Palkat ja palkkiot	-222	-247	-243
Henkilösivukulut	-47	-55	-51
Eläkekulut	-39	-45	-42
Muut henkilösivukulut	-8	-10	-9
Palvelujen ostot	-24	-61	-71
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2	-3	-2
Vuokrakulut	-17	-14	-20
TOIMINTAKATE	7	13	0
VUOSIKATE	7	13	0
TILIKAUDEN TULOS	7	13	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALI-JÄÄMÄ)	7	13	0

113132_26299, Jätehuoltolautakunta	TP 2020	TP 2021
	* 1.000	* 1.000
Toimintatuotot	21	30
Myyntituotot	13	38
Muut toimintatuotot	9	-9
Toimintakulut	-20	-30
Henkilöstökulut	-10	-16
Palkat ja palkkiot	-10	-16
Palvelujen ostot	-10	-14
TOIMINTAKATE	0	0
VUOSIKATE	0	0
TILIKAUDEN TULOS	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	0

Taulukko 2 Jätehuoltolautakunnan ja jätehuollon yksikön tuloslaskelmat vuodesta 2021

Henkilöstömenot ja palkalliset henkilötyövuodet (htv)	TP 2020		TA 2021		TP 2021	
	euroa	htv	euroa	htv	euroa	htv
Jätehuolto (kp 111874)	268 000	5	294 000	5,3	303 000	5,62

Taulukko 3 Jätehuoltoviranomaisen henkilöstömenot ja henkilötyövuodet vuonna 2021

Alueellisen jätehuoltolautakunnan vuosikertomus 2020

Alueellinen jätehuoltolautakunta toimii jätelain (646/2011) 23 §:n mukaisena kuntien yhteisenä jätehuoltoviranomaisena. Jätehuollon yhteistoiminta-alueeseen kuuluu 17 Pirkanmaan kuntaa, jotka ovat Hämeenkyrön, Ikaalisten, Juupajoen, Kangasalan, Lempäälän, Mänttä-Vilppulan, Nokian, Oriveden, Parkanon, Pirkkalan, Pälkäneen, Ruoveden, Sastamalan (entisten Mouhijärven ja Suodenniemen osalta), Tampereen, Vesilahden, Virtain ja Ylöjärven kunnat. Tampereen kaupunki toimii kuntalain mukaisena jätehuollon yhteistoiminta-alueen isäntäkuntana.

Kuva 1 Jätehuoltoviranomaisen toiminta-alue

Jätehuollon yhteistoiminta-alueella on noin 450 000 asukasta ja noin 39 500 vapaa-ajan asuntoa.

Jätehuoltoviranomaisen tehtävät määritellään jätelaissa. Tehtäviin kuuluvat mm. jätetaksasta ja jätehuoltomääräyksistä päättäminen, jätteenkuljetusjärjestelmästä päättäminen, kuntalaisten jätemaksujen maksuunpanosta päättäminen sekä jätemaksumuistutusten käsittely. Lisäksi jätehuoltoviranomainen käsittelee anomukset jätehuoltomääräyksistä poikkeamiseksi ja päättää poikkeuksien myöntämisestä liittymisvelvollisuudesta kunnan järjestämään jätehuoltoon. Jätehuoltoviranomainen myös ylläpitää lakisääteistä jätteenkuljetusrekisteriä ja seuraa aktiivisesti jätelainsäädännön ja kunnallisten jätehuoltomääräysten toteutusta toimialueellaan.

Jätehuoltoviranomaisen toiminnalla luodaan edellytykset ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavalle ja asiakkaita monipuolisesti palvelevalle jätehuoltojärjestelmälle. Toiminnalla turvataan lisäksi tehokas ja yhdenmukainen viranomaispäätöksenteko koko yhteistoiminta-alueella. Jätehuoltoviranomainen huolehtii, että yhteistoiminta-alueen kuntien, ympäristönsuojeluviranomaisten, kuntien vesilaitosten, Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n ja muiden sidosryhmien kanssa tehdään riittävästi yhteistyötä jätehuollon alueelliseksi kehittämiseksi.

1. Yleistä jätehuoltolautakunnan toiminnasta vuonna 2020

Koronavirusepidemia ja siihen varautuminen leimasivat koko toimintavuotta. Erityisesti keväällä toiminnan painopiste siirtyi nopeasti jätehuoltopalvelujen toimivuuden turvaamiseen poikkeusolosuhteissa. Jätehuoltoviranomaisen toiminnassa varauduttiin mm. jätteenkuormausaikojen vapauttamiseen ja jätehuoltokohteiden priorisoimiseen, mikäli epidemia olisi levinnyt hallitsemattomasti. Jätehuollon yksikkö osallistui kunnallisten jätehuollon toimijoiden kanssa häiriötilannesuunnitelmien päivittämiseen. Jätehuollon yksikkö tiedotti säännöllisesti tilanteen kehittymisestä sekä jätehuoltolautakunnan jäseniä että kuntien jätehuollon yhdyshenkilöitä ja jätehuollon valvontaviranomaisia. Jätehuoltopalvelujen toimivuus pystyttiin turvaamaan kaikilla tahoilla, ja läpi poikkeusolojen jätehuolto on toiminut lähes normaalisti toimialueella. Ainoastaan kevään poikkeusolojen aikana jäteasemapalveluita sekä Repe ja Romu-kierroksen palveluita hetkellisesti supistettiin. Jätehuollon yksikössä aiemmin tehdyt tietojärjestelmähankkeet mahdollistivat yksikön henkilöstön nopean siirtymisen etätöihin, eikä poikkeusoloilla ollut vaikutusta asiakkaille tarjottaviin jätehuoltoviranomaisen palveluihin.

Uuden yhteistoimintasopimuksen mukainen jätehuoltolautakunta aloitti toimintansa 1.1.2020. Lautakunnan jäsenmäärää lisättiin kuuteentoista. Muutoksen myötä Kangasalan, Lempäälän ja Ikaalisten kuntien edustajat aloittivat lautakunnassa. Samalla myös Tampereen jäsenmäärä lisääntyi yhdellä. Vuonna 2020 jätehuoltolautakunta kokoontui viisi kertaa.

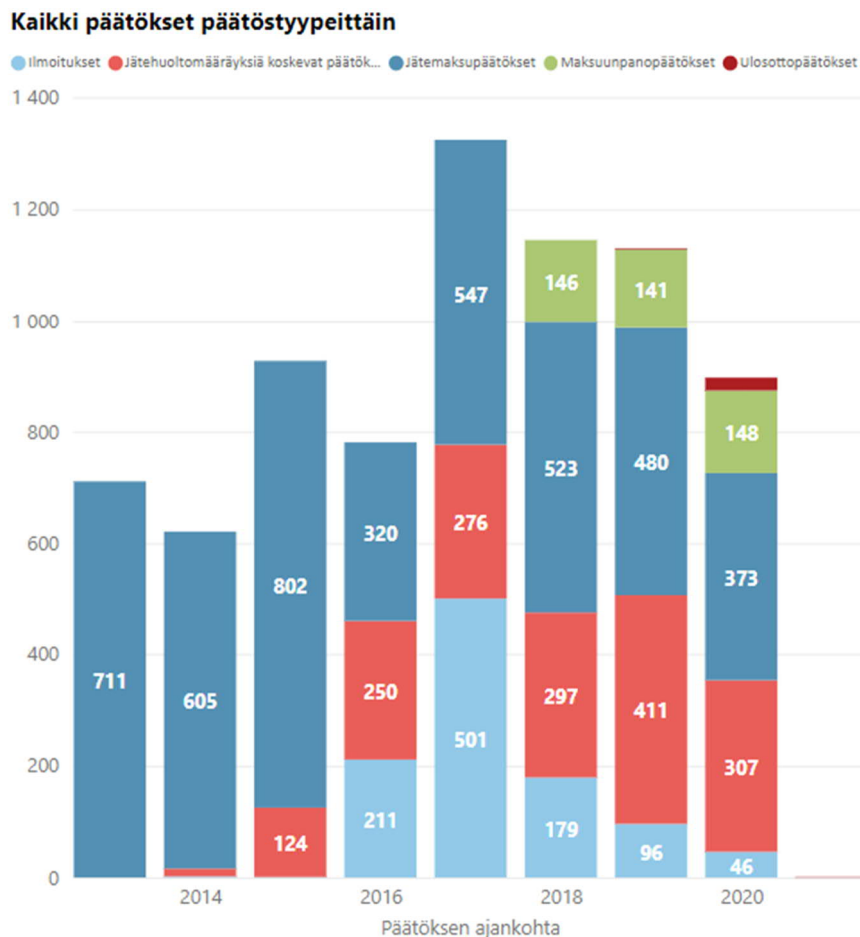
Jätehuoltoviranomaisen toiminnassa korostui varautuminen uudistuvan jätelain muutoksiin. Jätelainsäädännön valmistelu viivästyi kuitenkin edelleen, mikä vaikutti esimerkiksi toimialueen uusien jätehuoltomääräysten valmisteluun. Määräykset saatiin kuitenkin valmisteltua siten, että jätehuoltolautakunta pääsi käsittelemään luonnosta uusiksi jätehuoltomääräyksiksi heti alkuvuodesta 2021. Jätehuoltomääräyksiä valmisteltiin toimialueella laajassa sidosryhmäyhteistyössä. Uusilla jätehuoltomääräyksillä varaudutaan mm. tiukentuviin jätteiden erilliskeräysvelvoitteisiin asuin- ja kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöillä. Kiinteistöliitto Pirkanmaan kanssa käynnistettiin yhteistyötä uusista jätehuoltomääräyksistä tiedottamiseksi. Tiedotusta tehtiin mm. taloyhtiöille suunnatussa webinaarissa sekä lehtiartikkelein.

Lietejätehuollossa keskityttiin erityisesti lietekaivojen tyhjennysten seurantaan. Jätehuoltoviranomainen lähetti neljän kunnan alueella sijaitseville vakituisille asuinkiinteistöille kehotuskirjeitä kunnalliseen lietteenkuljetukseen liittymiseksi. Seuranta kohdistui niihin kiinteistöihin, jotka jo vuonna 2018 olivat saaneet viranomaiselta kirjeen liittyä kunnan järjestämään lietteenkuljetukseen, mutta siitä huolimatta eivät olleet noudattaneet viranomaisen ohjeita. Lietetyhjennysten seurantakirjeitä lähetettiin kiinteistöille vuoden 2020 aikana noin 900 kpl.

Lietejätehuollossa keskityttiin myös kesän ruuhkaisimman tyhjennysajankohdan lietekuljetusten toimivuuden parantamiseen. Vuoden 2021 lietetaksaan valmisteltiin muutosta, jonka avulla sään-

nöllisessä tyhjennyksessä olevien sakokaivojen tyhjennysajankohtaa voidaan siirtää jäteyhtiön toimesta kesän ruuhkaisimman tyhjennysajankohdan ulkopuolelle. Tehty muutos parantaa asiakaspalvelun sujuvuutta sekä helpottaa kuljetusten logistiikan suunnittelua ja vähentää mahdollisia kiireistä aiheutuvia myöhästymiä.

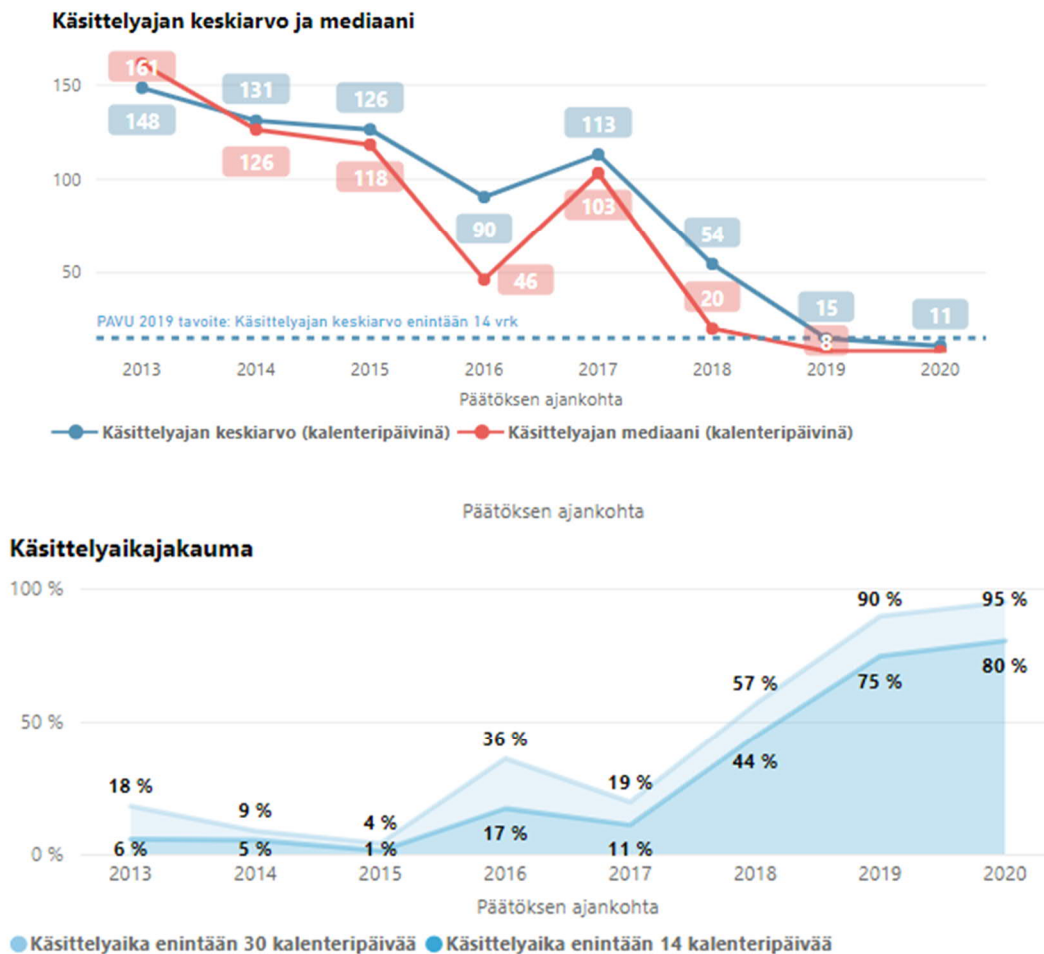
Jätehuoltoinsinöörin ratkaisemia viranhaltijapäätöksiä (jätemaksujen maksuunpano ja ulosotto, maksumuistutukset ja jätehuoltomääräyksistä poikkeamiset) sekä omatoimista lietteenkäsittelyä koskevia ilmoituksia tehtiin vuonna 2020 yhteensä 901 kpl. Hakemuksia ja ilmoituksia tuli vireille vähemmän kuin aikaisempina vuosina, joten tämä näkyi annettujen päätösten ja käsiteltyjen ilmoitusten määrän vähenemisenä jopa 200 kappaleella verrattuna vuoteen 2019. Hallinto-oikeuteen tehtyjen valitusten määrä pysyi samana kuin vuonna 2019. Vuonna 2020 hallinto-oikeuteen valitettiin ainoastaan yhdestä viranhaltijapäätöksestä. Kuvassa 2 on esitetty jätehuoltoviranomaisessa vuosittain käsiteltyjen hakemus- ja ilmoitusasioiden määrien kehittymistä asiatyypeittäin.

Kuva 2 Kiinteistöjä koskevat asiat asiatyypeittäin

Jätemaksumuistutusten ja jätehuoltomääräysten poikkeamishakemusten käsittelyajat alittivat niille asetetun käsittelyaikatavoitteen (14 vrk). Vuonna 2020 hakemusten käsittelyajan keskiarvo oli ainoastaan 11 vrk. Yksikössä käsiteltiin 80 % hakemuksista 14 vuorokauden kuluessa ja jopa 95 % 30

vuorokauden kuluessa. Merkittävästi tiukentuneen käsittelyaikatavoitteen saavuttaminen on huomionarviosta vallitsevassa poikkeustilanteessa, jossa yksikön henkilöstö joutui siirtymään kokonaan etätöihin ja luomaan nopealla aikataululla prosessit hakemusten käsittelylle.

Kuva 3 Hakemusten käsittelyaikojen kehitys vuosien 2013-2020 aikana

Jätehuoltoon liittymättömien kiinteistöjen seuranta tehtiin koko toimialueella. Sekajätteiden osalta jätehuoltoon liittymättömät kiinteistöt tulivat jätehuoltoviranomaiseen vireille pääasiassa Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n ilmoitusten kautta. Viranomaisen lähetti liittymättömien kiinteistöjen haltijoille kehotuskirjeen, jossa ohjeistettiin liittymään jätehuoltoon asetettuun määräaikaan mennessä. Sekajätehuoltoon liittymistä koskevia kehotuskirjeitä lähetettiin vuonna 2020 yhteensä 152 kappaletta. Lisäksi lähetettiin muutamia yksittäisiä kehotuksia biojätehuoltoon liittymättömille kiinteistöille. Ne kiinteistöt, jotka eivät noudattaneet kehotusta liittyä jätehuoltoon, laitettiin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa vireille mahdollisen hallintopakkomenettelyn käynnistämistä varten. Vuonna 2020 toimialueen kuntien ympäristönsuojeluviranomaisessa laitettiin vireille yhteensä 23 seurantakohtetta hallintopakkomenettelyn käynnistämiseksi.

Toiminnan mittarit	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TAE 2020
Tehtyjen päätösten ja ilmoitusten määrä, kpl	1 148	1 154	901	900
Jätehuollon kehittämispalaverit yhteistoiminta-alueella, kpl	10	17	17	17
Jätetaksumuistutusten käsittelypäivien keskiarvo	51	15	11	14
Jätehuoltomääräysten poikkeushakemusten käsittelypäivien keskiarvo	70	14	11	14
Seurantakirjeiden määrä, kpl	5 446	209	1 110	700

Taulukko 1 Jätehuoltoviranomaisen toimintaa ja tavoitteita kuvaavia lukuja

Koronavirusepidemia vaikeutti toimintavuoden aikana tehtyä sidosryhmäyhteistyötä ja sen kehittämistä. Tästä huolimatta kaikkien toimialueen kuntien kanssa pystyttiin pitämään jätehuollon kehittämispalaverit vuoden 2020 aikana. Jokaisessa tilaisuudessa oli edustettuna jätehuoltoviranomaisen ja Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n edustajia sekä kuntien edustajia. Tilaisuuksissa kerrottiin jätelain muutoksesta, jätehuoltomääräysten uudistustyöstä sekä ajankohtaisista lieteasioista. Lisäksi jokaisessa tapaamisessa käytiin läpi kuntien näkemyksiä ja palautetta jätehuoltoon koskien. Kunnat olivat pääosin tyytyväisiä jätehuollon järjestämiseen alueella. Sitä koskeva kuntalaispalaute on ollut vähäistä. Palavereissa esille nousseet kehitysasiat on vastuutettu jätelyhtiön ja jätehuoltoviranomaisen edustajille ja niiden toteutumista on seurattu säännöllisesti.

Vuoden 2020 kuntajohtolle suunnattu vuosittainen jätehuollon info- ja keskustelutilaisuus siirtyi koronavirusepidemian vuoksi pidettäväksi tammikuulla 2021. Tilaisuudessa päätettiin yksimielisesti, että jätehuoltolautakunnan toiminnassa noudatetaan voimassa olevaa yhteistoimintasopimusta, eikä sen uusimiselle ole välitöntä tarvetta.

Vuonna 2018 perustettu lietejätehuollon kehittämisryhmä kokoontui toimintavuoden aikana kerran. Kuntajohtajien nimeämässä kehitysryhmässä on jäseninä Tampereen ja Ikaalisten vesilaitosten edustajat, Ylöjärven kaupungin ja Hämeenkyrön kunnan teknisen toimen edustajat, toimialueen kuntien yhteinen ympäristönsuojeluviranomaisen edustaja, jätehuoltoviranomaisen edustajat sekä Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n edustaja. Ryhmän tarkoituksena on kehittää toimialueen lietejätehuoltoa ja tuoda kehittämisehdotuksia jätehuoltolautakuntaan tiedoksi ja päätettäväksi. Toimintavuoden aikana keskeisiä ryhmässä käsiteltyjä asioita olivat mm. lietetaksan kehittäminen sekä lietteenkuljetuksen logistiikan kehittäminen. Keskeisenä asiana oli myös vuoden 2021 aikana käynnistyvä lietteenkuljetusten kilpailuttaminen sekä siihen vaikuttava jätelain uudistus.

Jätehuollon yksikön toimintaa kehitettiin toimintavuoden aikana monin eri tavoin. Yksikössä käynnissä olleista tietojärjestelmähankkeista sähköinen asiointipalvelu valmistui pääosin. Palvelun tuotantokäyttö on tarkoitus aloittaa kevään 2021 aikana. Palvelun käyttöönotolla tavoitellaan toiminnan asiakaslähtöisyyden parantamista sekä palveluprosessien sujuvoittamista. Myös Suomi.fi-viestit-palvelu valmistui käyttöönotettavaksi kevään 2021 aikana. Palvelun käyttöönoton jälkeen päätösten ja muiden asiakirjojen postitus on tarkoitus ulkoistaa Digi- ja Väestöviraston kilpailuttamalle palveluntarjoajalle. Uuden jätteenkuljetusrekisterin kehitystyön osalta päädyttiin projektin keskeyttämiseen, koska projekti ei edennyt toivotulla tavalla. Jätteenkuljetusrekisterin osalta sovittiin rekisteriratkaisun suunnittelun ja toteutuksen uudelleenaloittamisesta keväällä 2021.

Jätehuoltoviranomaisen toimintaa on lisäksi kehitetty asiakaslähtöisemmäksi osana laajempaa Tampereen kaupungin kaupunkiympäristön viranomais- ja valvontapalvelujen kehityshanketta. Toimintaa on kehitetty mm. henkilöstölle, asiakkaille ja päättäjille suunnatulla nyky- ja tavoitetilaa koskevalla kyselyllä sekä kahdella korkeakoulun opinnäyte- ja harjoitustyöllä, joista saatiin ideoita palvelujen jatkokehittämiseen.

2. Toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Jätehuoltolautakunta asetti vuoden 2020 toiminnan painopisteiksi uusien jätehuoltomääräysten valmistelun ja toimeenpanon, jätelain ja jätehuoltomääräysten noudattamisen seurannan kehittämisen ja tehostamisen sekä jätestrategian toimeenpanon.

Uusien jätehuoltomääräysten valmistelua ja toimeenpanoa koskeva tavoite toteutui pääosin. Jätelainsäädännön valmistelun viivästyminen vaikutti kuitenkin osaltaan siihen, ettei jätehuoltomääräyksiä voitu hyväksyä vielä vuoden 2020 aikana, vaan tämä siirtyi tulevalle vuodelle. Uudet jätehuoltomääräykset etenivät jätehuoltolautakunnan käsiteltäväksi helmikuussa 2021 ja niiden toimeenpano käynnistyy suurelta osin vuoden 2021 aikana. Toimeenpanoa kuitenkin käynnistettiin jo viestinnän osalta kunnille, ympäristönsuojeluviranomaisille, taloyhtiöille ja muille sidosryhmille suunnatulla viestinnällä.

Jätelain ja jätehuoltomääräysten seurantatyön tehostamisen ja sujuvoittamisen osalta tavoitteeksi asetettiin mm. uuden jätteenkuljetusrekisterin kehitystyön loppuunsaattaminen sekä työnjaon tarkentaminen seurantatyössä jäteyhtiön ja jätehuoltoviranomaisen välillä. Kiinteistöjä koskevassa seurantatyössä tavoitteena oli keskittyä saostus- ja umpisäiliölietteiden tyhjennysten sekä biojätteen erilliskeräysveloitteen noudattamisen seurantaan toimialueella.

Tavoite toteutui osittain. Uuden jätteenkuljetusrekisterin kehitystyön osalta päädyttiin projektin keskeyttämiseen, koska projekti ei edennyt toivotulla tavalla. Jätteenkuljetusrekisterin hankintaa koskeva projekti käynnistettiin loppuvuodesta 2020 uudelleenmäärittelyn osalta sekä sovittiin hankinnan uudelleenkäynnistämisestä vuoden 2021 aikana.

Työnjakoa jätelain ja jätehuoltomääräysten noudattamisen seurannassa tarkennettiin suunnitellusti jäteyhtiön ja jätehuoltoviranomaisen välillä. Tämä on näkynyt jätehuoltoviranomaisessa mm. seurantaan koskevien yhteydenottojen määrän lisääntymisenä.

Vakituisten asuinkiinteistöjen saostus- ja umpisäiliölietteiden tyhjennysten seurantatyö toteutettiin suunnitellusti vuoden 2020 aikana. Seurantakirjeet lähetettiin niille vakituksille asuinkiinteistöille, joita jätehuoltoviranomainen on jo vuoden 2018 aikana lähestynyt seurantakirjeellä. Seuranta toteutettiin erityisesti Sastamalan, Parkanon, Pälkäneen ja Tampereen alueilla. Seurantatyö on kohdentunut edellä mainittujen kuntien alueelle siitä syystä, että näissä kunnissa saostus- ja umpisäiliöiden vuosittaiset tyhjennysmäärät ovat edelleen alhaiset ja/tai kuntien alueella on esiintynyt aktiivista tyhjennystoimintaa muiden kuin kunnan lukuun toimivien yrittäjien toimesta. Vapaa-ajan asuntojen lietesäiliöiden tyhjennysten seuranta käynnistettiin Tampereen Särkijärven alueella, jossa yhteistyötä on tehty kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa mm. tyhjennystä vaativien säiliöiden kartoittamisessa. Yhteistyötä kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa on tarkoitus jatkaa vapaa-ajan kiinteistöjen osalta vuoden 2021 aikana.

Seurantatyössä oli edellä mainittujen ohella tarkoitus keskittyä myös biojätteen erilliskeräysvelvoitteen noudattamiseen. Tätä seurantatyötä ei ole vielä aikaisemmin tehty toimialueella. Tavoite toteutui ainoastaan osittain, koska vain yksittäisiä biojätteen keräystä koskevia seurantakirjeitä lähetettiin toimintavuoden aikana. Jätteenkuljetusrekisterin kehitystyötä koskevat ratkaisut vaikuttivat siihen, ettei biojätteen seurantatyötä päästy aloittamaan suunnitellusti. Myös lieteseurannan laajuus työllisti henkilöstöä odotettua enemmän.

Jätehuoltolautakunta hyväksyi syksyllä 2019 toimialueen kuntien yhteisen jätestrategian. Vuoden 2020 aikana oli tarkoitus aloittaa strategiassa määriteltyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja edistäminen yhteistyössä strategiassa määriteltyjen vastuutahojen kanssa. Erityistä huomiota pyrittiin kiinnittämään sidosryhmäyhteistyön parantamiseen. Tavoite toteutui vain osittain. Koronavirusepidemian aiheuttama koko vuoden kestänyt poikkeustilanne vaikeutti sidosryhmäyhteistyötä ja yhteistyötilaisuudet pysyttiin järjestämään vain etäyhteyksin. Viestintää pyrittiin kuitenkin tehostamaan mm. jätehuoltoviranomaisen julkaiseman uutiskirjeen avulla.

3. Talouden toteutuminen

Jätehuoltoviranomaisen talousarvio vuodelle 2020 oli 394 000 €. Jätehuollon yksikön ja jätehuoltolautakunnan menot olivat yhteensä 333 000 €, joten budjetti alittui 61 000 €. Budjetin alitus johtui mm. koronavirusepidemian tuomista säästöistä palvelujen ostoihin. Säästöä tuli mm. matkustamisesta sekä koulutuksiin osallistumisesta. Koronavirusepidemia vaikutti osaltaan myös siihen, että jätehuoltolautakunnan menot alittuivat. Myös henkilöstökulut alittuivat arvioidusta.

Jätelainsäädännön ja kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti jätehuoltoviranomaisen toiminnan kustannukset on katettava kokonaisuudessaan jätemaksutuloilla. Jätehuoltoviranomaisen toiminnan kustannukset on peritty osana kuntalaisten jätemaksun perusmaksuosuutta. Tampereen kaupunki on laskuttanut jätehuoltoviranomaisen toiminnasta aiheutuneet kustannukset Pirkanmaan Jätehuolto Oy:ltä kalenterivuoden loppuun mennessä yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.

111874, Jätehuollon yksikkö	TP 2019	TP 2020	TA 2020
	* 1.000 EUR	* 1.000 EUR	* 1.000 EUR
Toimintatuotot	317	319	394
Tuet ja avustukset	3	1	
Muut toimintatuotot	314	318	394
Toimintakulut	-318	-312	-394
Henkilöstökulut	-239	-268	-280
Palkat ja palkkiot	-197	-222	-232
Henkilösivukulut	-42	-47	-48
Eläkekulut	-35	-39	-40
Muut henkilösivukulut	-6	-8	-8
Palvelujen ostot	-59	-24	-53
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2	-2	-1
Vuokrakulut	-18	-17	-19
Muut toimintakulut (Jätehuoltolautakunnan kustannukset)			-39
TOIMINTAKATE	-1	7	-0
VUOSIKATE	-1	7	-0
TILIKAUDEN TULOS	-1	7	-0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-1	7	-0

113132_26299, Jätehuoltolautakunta	TP 2019	TP 2020
	* 1.000 EUR	* 1.000 EUR
Toimintatuotot	20	21
Myyntituotot	24	13
Muut toimintatuotot	-5	9
Toimintakulut	-20	-21
Henkilöstökulut	-10	-13
Palkat ja palkkiot	-10	-13
Palvelujen ostot	-10	-8
Muut toimintakulut	-0	
TOIMINTAKATE	-0	
VUOSIKATE	-0	
TILIKAUDEN TULOS	-0	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-0	

Taulukko 2 Jätehuoltolautakunnan ja jätehuollon yksikön tuloslaskelmat vuodesta 2020

Henkilöstömenot ja palkalliset henkilötyövuodet (htv)	TP 2019		TA 2020		TP 2020	
	euroa	htv	euroa	htv	euroa	htv
Jätehuolto (kp 111874 ja 113132 sis.tilaus 26299)	239 000	4,4	280 000	5	268 000	5

Taulukko 3 Jätehuoltoviranomaisen henkilöstömenot ja henkilötyövuodet vuonna 2020